

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah GRADBENEGA ZAKONA

Zavarovanje odgovornosti pooblaščenega inženirja, ki nastopa kot vodja del

14. člen GZ (izvajalec)

(4) Pogoj iz druge alineje prvega odstavka tega člena je izpolnjen, če vodja del:

- izpolnjuje pogoje za pooblaščenega inženirja, določene s predpisom, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost, *razen pogoja zagotovljenega zavarovanja odgovornosti za škodo, če pooblaščen inženir opravlja poklicno nalogo vodenja del pri delodajalcu na podlagi delovnega razmerja kot javni uslužbenec, v imenu in za račun organa oziroma pravne osebe javnega prava, v kateri je zaposlen ali na podlagi delovnega razmerja pri fizični osebi ali pravni osebi zasebnega prava, ki gradi objekte izključno za lastno uporabo in katere dejavnost ni gradnja za trg ali posredovanje pri prodaji nepremičnin, v njenem imenu in za njen račun,*
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih najmanj ravni prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih prve stopnje, ali višješolsko strokovno izobrazbo tehnične smeri s področja graditve objektov, ali srednješolsko izobrazbo tehnične smeri s področja graditve objektov, ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju izvajanja gradenj, opravljen strokovni izpit za vodenje del pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: IZS) in je vpisan v imenik vodij del pri IZS,
- izpolnjuje pogoje za mojstra s področja gradbeništva in je vpisan v imenik vodij del pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: OZS) ali
- izpolnjuje pogoje za delovodjo in je vpisan v imenik vodij del pri Gospodarski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GZS).

V 14. členu se na koncu prve alineje četrtega odstavka za vejico doda besedilo: »razen pogoja zagotovljenega zavarovanja odgovornosti za škodo, če pooblaščen inženir opravlja poklicno nalogo vodenja del pri delodajalcu na podlagi delovnega razmerja kot javni uslužbenec, v imenu in za račun organa oziroma pravne osebe javnega prava, v kateri je zaposlen ali na podlagi delovnega razmerja pri fizični osebi ali pravni osebi zasebnega prava, ki gradi objekte izključno za lastno uporabo in katere dejavnost ni gradnja za trg ali posredovanje pri prodaji nepremičnin, v njenem imenu in za njen račun,«

Obrazložitev:

Ugotovljeno je bilo, da prihaja do situacij, da se želijo v Imenik vodij del vpisati osebe, ki so zaposlene v javnem sektorju (npr. javnem zavodu - UKC ...). V takih primerih se kot nepotrebna izkaže potreba po zavarovanju odgovornosti za škodo v zvezi z opravljanjem dejavnosti, ki jo oseba opravlja le za svojega delodajalca, ne pa za tretje osebe - naročnike. Poleg tega zavarovalnice ne nudijo zavarovanja osebam v javnem sektorju za škodo, ki bi jo morebiti povzročil njen zaposleni.

Zavarovanje ostalih vodij del

14. člen GZ (izvajalec)

(4) Pogoj iz druge alineje prvega odstavka tega člena je izpolnjen, če vodja del:

- izpolnjuje pogoje za pooblaščenega inženirja, določene s predpisom, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost,
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih najmanj ravni prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih prve stopnje, ali višješolsko strokovno izobrazbo tehnične smeri s področja graditve objektov, ali srednješolsko izobrazbo tehnične smeri s področja graditve objektov, ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju izvajanja gradenj, opravljen strokovni izpit za vodenje del pri

- Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: IZS), da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z izvajalcem iz prvega odstavka tega člena in je vpisan v imenik vodij del pri IZS,*
- *izpolnjuje pogoje za mojstra s področja gradbeništva,), da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z izvajalcem iz prvega odstavka tega člena in je vpisan v imenik vodij del pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: OZS) ali*
 - *izpolnjuje pogoje za delovodjo), da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z izvajalcem iz prvega odstavka tega člena in je vpisan v imenik vodij del pri Gospodarski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GZS).*

Obrazložitev:

Določila prvega, četrtega, osmega, devetega in šestnajstega odstavka 14. člena ter tretjega odstavka 120. člena glede vodenja obveznih podatkov v Imeniku vodij del (zaposlitev in zavarovanje) in posledično njihovega preverjanja ob vpisu in kasneje so neskladna. Pravila za prepisane v Imenik vodij del so drugačna od pravil za vpisane od 1.6.2018 dalje. Slednji dokazil o zaposlitvi in zavarovanju odgovornosti za škodo ne predložijo oziroma to ni jasno razvidno iz GZ, glede na to, da se vpis izvaja ob smiselni uporabi ZAID. Predlaga se natančnejše poenotenje prepisanih v imenik in novo vpisanih v imenik.

Dodatna obrazložitev in pojasnilo o ravnanju IZS je v dopisu IZS št. 2710/18/VOD-BŠF z dne 31.5.2018 **v prilogi 1.**

Neskladnost prehodnih obdobja za izvajalce in vodje del

120. člen GZ (pridobljene pravice izvajalcev, vodij del in gradbenih inšpektorjev)

*(3) Osebe, ki so na dan začetka uporabe tega zakona vpisane v imenik pooblaščenih inženirjev pri Inženirski zbornici Slovenije in imajo samo strokovni izpit za odgovorno vodenje del, Inženirska zbornica Slovenije vpiše v imenik vodij del v skladu s 14. členom tega zakona in jim izda pooblastilo za tisto stroko, za katero so opravili strokovni izpit, če predložijo dokazilo o zaposlitvi in dokazilo o sklenjenem zavarovanju odgovornosti za škodo skladno z zahtevami tega zakona. Če navedenih dokazil ~~v šestih mesecih~~ **v roku dveh let** od začetka uporabe tega zakona ne predložijo, jim pooblastilo za vodenje del miruje.*

Obrazložitev:

Neskladni sta prehodni obdobja za vodje del in izvajalce.

Obrazložitev in pojasnilo o ravnanju IZS je v dopisu IZS št. 2710/18/VOD-BŠF z dne 31.5.2018 **v prilogi 1.**

Uskladiti je treba roka iz prvega in tretjega odstavka 120. člena GZ.

Pričakovane pravice na zadnji dan uporabe ZGO-1

nov člen (pričakovane pravice)

(1) Osebe, ki na dan pred pričetkom uporabe tega zakona na podlagi ZGO-1 izpolnjujejo pogoje za vpis v imenik pooblaščenih inženirjev kot odgovorni vodja del za zahtevne objekte, morajo podati vlogo za vpis v imenik vodij del za zahtevne objekte za tisto stroko, s področja katere imajo opravljen strokovni izpit po ZGO-1, pri čemer morajo predložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev za vpis v imenik vodij del v skladu z določili ZGO-1, z izjemo dokazila o zavarovanju odgovornosti za škodo in zaposlitvi, ki ju morajo predložiti v skladu z določili tega zakona. Če posamezniki ne vložijo vloge za vpis v imenik v roku dveh let po začetku uporabe tega zakona, izgubijo pričakovane pravice.

(2) Osebe, ki lahko ob začetku uporabe tega zakona na podlagi ZGO-1 nastopajo kot odgovorni vodje del za manj zahtevne objekte in bi se ob izpolnitvi pogoja delovnih izkušenj po drugem odstavku 77. člena ZGO-1 lahko vpisale v imenik pooblaščenih inženirjev kot odgovorni vodje del za zahtevne objekte,

morajo podati vlogo za vpis v imenik vodij del za zahtevne objekte za tisto stroko, s področja katere imajo opravljen strokovni izpit po ZGO-1, pri čemer morajo predložiti dokazila o izpolnjevanju delovnih izkušenj v skladu z določili ZGO-1 in dokazila o izpolnjevanju drugih pogojev za vpis v imenik vodij del v skladu z določili tega zakona. Če osebe ne vložijo vloge za vpis v imenik v roku petih let po začetku uporabe tega zakona, izgubijo pričakovane pravice.

Obrazložitev k (1):

Ugotovljeno je bilo, da veljavni zakon ni predvidel situacij, do katerih je prišlo v praksi, da so osebe na dan pred pričetkom uporabe GZ izpolnjevale vse pogoje za vpis v imenik pooblaščenih inženirjev kot odgovorni vodja del za zahtevne objekte po drugem odstavku 77. člena ZGO-1, vendar so vlogo za vpis oddali po 1. 6. 2018, zaradi česar ne izpolnjujejo pogojev za vpis po prehodnih določbah (drugi odstavek 120. člena GZ), kljub ustrezni izobrazbi, delovnih izkušnjah in opravljenem strokovnem izpitu. Nekatere od njih so strokovni izpit naredile šele na majskem izpitnem roku (28. do 30.5.2018).

Predlagana dopolnitev bi odpravila situacijo, ki neutemeljeno onemogoča tistim osebam, ki so 31.5.2018 izpolnjevale pogoje za vpis v imenik po ZGO-1, pa vloge niso podale, zato bodo po spremembi to lahko storile v dveh letih.

Obrazložitev k (2):

Ugotovljeno je bilo, da veljavni zakon ni predvidel situacij, do katerih je prišlo v praksi, da so osebe na dan pred pričetkom uporabe GZ lahko nastopale kot odgovorni vodje del za manj zahtevne objekte in bi se po preteku časa, v katerem bi pridobile dodatne delovne izkušnje, skladno z drugim odstavkom 77. člena ZGO-1 lahko vpisale v imenik pooblaščenih inženirjev kot odgovorni vodje del za zahtevne objekte. Takšen položaj predstavlja tipičen primer pričakovanih pravic, saj je edini preostali pogoj, ki je potek časa, odvisen le še od samega poteka časa, ki pa bi prej ali slej nastopil, v kolikor bi oseba tudi v bodoče nastopala kot odgovorni vodja del.

Inž. potrebuje tri dodatna leta, dipl.inž., univ.dipl.inž. in mag.inž. dve dodatni leti delovnih izkušenj. Predlagamo omejitev roka na pet let, če je omejitev sploh mogoča.

Priznavanje pridobljenih delovnih izkušenj

120. člen (priznavanje pridobljenih delovnih izkušenj)

(5) Pridobljene delovne izkušnje do začetka uporabe tega zakona se štejejo kot pridobljene delovne izkušnje po tem zakonu.

Obrazložitev:

V primerjavi z določbami ZAID (prvi odstavek 58. člena) veljavni GZ nima določbe, ki bi opredeljevala veljavnost delovnih izkušenj pridobljenih pred pričetkom uporabe GZ.

Osebnopravljanje poklica

14. člen GZ (izvajalec)

(16) Izvajalec iz prvega odstavka tega člena mora za vodenje gradnje določiti vodjo del, ki glede na vrsto del prevladuje (v nadaljnjem besedilu: vodja gradnje) in ki je zaposlen pri njem. Vodja gradnje in vodja del morata naloge vodenja gradnje oziroma del po tem zakonu dejansko opravljati in biti osebno prisotna pri vseh vodenjih del. Naloge vodenja gradnje ali vodenja del ni dovoljeno prenesti na drugo osebo. Vodja gradnje vodilnemu izvajalcu pri gradnji odgovarja za usklajevanje del na gradbišču, za skladnost izvajanja del s projektno dokumentacijo, za varnost in zdravje pri delu na gradbišču in vodi gradbišče.

Obrazložitev:

Preprečiti je treba obstoječo slabo prakso izdajanja pisnih pooblastil drugim osebam (namestnikom, pomočnikom ipd.), ki posledično izvajajo naloge v imenu in namesto vodje del oziroma vodje gradnje, ki je podpisal pooblastilo.

Nadzorni inženirji

13. člen (nadzornik)

*(1) Nadzornik mora nadzor izvajati tako, da se zagotovijo izpolnjevanje zahtev iz tega zakona, preventivno delovanje in pravočasno preprečevanje napak. Če nadzornik glede na vrsto objekta in vrsto del ne razpolaga s svojimi pooblaščenimi arhitekti in inženirji **ali pooblaščenimi nadzornimi inženirji** ustreznih strok s primernim strokovnim znanjem in izkušnjami, mora skleniti pogodbo z drugim nadzornikom, ki takšne pooblaščne arhitekta in inženirje **ali pooblaščne nadzorne inženirje** ima. Vsak pooblaščen arhitekt in inženir ter **pooblaščen nadzorni inženir** odgovarja za strokovni del nadzora, ki ga je prevzel.*

*(5) Nadzornik mora za vodenje nadzora določiti pooblaščenega arhitekta ali pooblaščenega inženirja **ali pooblaščenega nadzornega inženirja** iz stroke, ki glede na vrsto del prevladuje (v nadaljnjem besedilu: vodja nadzora) in ki zanj opravlja poklicne naloge v eni od predpisanih oblik v skladu z zakonom, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Vodja nadzora izvaja in koordinira nadzor nad gradnjo v celoti.*

Obrazložitev:

V izogib dvoma predlagamo, da se tudi v ta člen jasno zapiše, da lahko nadzor nad gradnjo poleg pooblaščenih arhitektov in inženirjev tudi pooblaščen nadzorni inženirji (prehodne določbe ZAID, peti in šesti odstavek 55. člena).

Glejte obrazložitev za nadzorne inženirje v predlogu sprememb in dopolnitev ZAID.